

Gemeentearchief Wageningen

Inventaris van het archief van het Gemeentelijk Historisch Museum 1948 - 1963

Inleiding

Het Gemeentelijk Historisch Museum werd bij raadsbesluit van 4 februari 1948 opgericht. Het bestuur was opgedragen aan het college van burgemeester en wethouders, bijgestaan door een museumcommissie. In deze commissie hadden ten hoogste vier leden van het bestuur van de vereniging 'Oudheidkamer Wageningen' zitting en een gelijk aantal door burgemeester en wethouders benoemde leden. Voor het dagelijks bestuur kon een door laatstgenoemd college te benoemen conservator worden aangesteld.

Als conservators van het museum, zowel ad interim als officieel -aanstellingsbesluiten zijn niet in alle gevallen aanwezig- traden achtereenvolgens op:

G. Elzinga (1949-1950)

Dr. M. de Waal (1950-1957) en

Dr. J.M.G. van der Poel (1957-1963).

De twee laatstgenoemden waren tevens conservator van het Nederlands Landbouwmuseum te Wageningen.

Het Nederlands Landbouwmuseum, dat gehuisvest was in het hoofdgebouw van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, departement Wageningen, aan de Stationsstraat 1, had aan het Gemeentelijk Historisch Museum twee lokalen als expositieruimte beschikbaar gesteld. De collectie van het gemeentelijke museum, die in deze ruimten tentoongesteld kon worden, bestond aanvankelijk nagenoeg uitsluitend uit museale voorwerpen en documenten, die door de Oudheidkamer Wageningen in bruikleen afgestaan waren. Meer dan een concept-overeenkomst van bruikleen is in de archiefbescheiden van de gemeente en in die van het museum zelf niet aangetroffen.

In de zomer van 1962 wilde de toenmalige eigenaar, de Staat der Nederlanden, aan het pand Stationsstraat 1 een andere bestemming geven. Dit betekende niet alleen dat het Landbouwmuseum naar een andere huisvesting moest omzien, maar tevens dat het Gemeentelijk Historisch Museum medio juni de aanzegging kreeg om de haar ter beschikking gestelde lokalen vóór 1 september van hetzelfde jaar te ontruimen. De haastige inventarisatie en de opslag van de collectie in kisten op zolders elders in de gemeente luidde het einde van het museum in. De tenminste al in 1953 inactieve museumcommissie werd op 22 maart 1965 door de gemeenteraad ontbonden. De conservator kreeg op zijn verzoek op 18 december 1967 met terugwerkende kracht per 22 maart 1965 eervol ontslag uit zijn onbezoldigd dienstverband.

Bronnen (alle berustend bij het Gemeentearchief Wageningen):

- Archief van het Gemeentelijk Historisch Museum (1948-1963)
- Archief van het Departement Wageningen van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (1807-1979)
- Archief van de secretarie van de gemeente Wageningen, inventarisnummers 4413, 4414, 4415 (stukken betreffende het Nederlands Landbouw Museum en het Gemeentelijk Historisch Museum) en 564 (diverse akten en overeenkomsten), nr. 17.

N.B. Notulen of besluiten van burgemeester en wethouders van Wageningen over de periode 1945-1953 ontbreken.

Inventaris

- 1-4. Ingekomen en minuten van uitgegane stukken, 1948-1963.
4 omslagen
 1. 1948-1952
 2. 1953-1955
 3. 1956-1958
 4. 1959-1963
5. Staten van ontvangsten en uitgaven, 1952-1956.
1 omslag
6. Overeenkomsten van bruikleen van museale voorwerpen aan en van het museum, 1949, 1950, 1955, 1963.
1 omslag
7. Proces-verbaal van het in bruikleen afstaan van voorwerpen door het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden aan de Oudheidkamer te Wageningen, 1933; afschrift, met aantekeningen van conservator G. Elzinga, 1950.
8. Aantekeningen van conservator M. de Waal betreffende de inrichting van het museum, 1950.
1 omslag
9. Inventarisatie van de museumcollectie, samengesteld en bijgehouden door conservator G. Elzinga, 1950; met enkele aantekeningen van latere beheerders, z.j.
1 deeltje
10. Inventaris van handschriften en boeken behorend tot de museumcollectie, ca. 1960.
1 stuk